

## UMOWA NR ZP.272.30.2023

zawarta dnia **05.12.2023 r.** w Ostródzie pomiędzy:

Gminą Miejską Ostróda z siedzibą ul. A. Mickiewicza 24, 14-100 Ostróda,  
NIP: 741-209-06-54, REGON: 510743404, reprezentowaną przez:  
Burmistrza Miasta- Zbigniewa Michałaka,  
przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta- Wioletty Palmowskiej,  
zwaną dalej Zamawiającym,

a Panem Leszkiem Moczadło, prowadzącym działalność gospodarczą na podstawie wpisu  
do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej,  
pod nazwą NPB Leszek Moczadło, z siedzibą ul. Jagiellońska 23E, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie,  
NIP: 8771287268, REGON: 519630104,  
zwanym dalej Wykonawcą,

zwanymi dalej Stronami.

### PREAMBUŁA

Biorąc pod uwagę, że:

- Wykonawca posiada kwalifikacje niezbędne do należytego wykonania przedmiotu umowy;
- oferta Wykonawcy została wybrana jako najkorzystniejsza w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pod nazwą: Przebudowa drogi gminnej nr 213062N (*ul. Sosnkowskiego*) w Ostródzie, przeprowadzonym w trybie podstawowym zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (*t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.; dalej: uPzp*), poprzedzającym zawarcie umowy;
- Wykonawca w dniu podpisania umowy nie podlega wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu określone w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego poprzedzającym zawarcie umowy;
- intencją Stron umowy jest osiągnięcie w wyniku jego realizacji rezultatu w drogi gminnej nr 213062N (*ul. Gen. Sosnkowskiego*) w Ostródzie wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zwanej dalej obiektem, w taki sposób, aby mogła ona: trwale osiągać założone parametry użytkowe, być łatwo eksploatowana, naprawiana i remontowana, być modernizowana, przebudowywana lub rozbudowywana, w szczególności w celu zastosowania nowości technicznych, bezpiecznie, efektywnie i niezawodnie funkcjonować.

Strony uzgadniają warunki umowy jak niżej oraz oświadczają, że ich prawa i obowiązki określone w tej umowie są zgodne z przepisami prawa polskiego oraz że uwarunkowania prawne, techniczne i finansowe są wystarczające do należytego wypełnienia wszystkich zobowiązań przez Strony umowy.

### § 1. Przedmiot umowy.

1. Przedmiotem umowy jest: przebudowa drogi gminnej nr 213062N (*ul. Sosnkowskiego*) w Ostródzie, w zakresie określonym umową i w sposób umożliwiający osiągnięcie rezultatów określonych w Preambule.
2. Przedmiot umowy zostanie wykonany zgodnie z:
  - 1) zasadami wiedzy technicznej i najlepszą praktyką inżynierską;

- 2) obowiązującymi w Polsce przepisami, w szczególności w zakresie prawa budowlanego, publicznego transportu zbiorowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz gospodarowania odpadami;
  - 3) wymaganiami odpowiednich organów w Polsce, ewentualnymi decyzjami administracyjnymi, uzgodnieniami dotyczącymi przedmiotu zamówienia;
  - 4) wymaganiami Zamawiającego określonymi w specyfikacji warunków zamówienia obowiązującej w postępowaniu o udzielenie zamówienia poprzedzającym zawarcie umowy;
  - 5) ofertą Wykonawcy złożoną Zamawiającemu w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia poprzedzającego zawarcie umowy;
  - 6) umową.
3. Wykonawca wykona wszystkie prace niezbędne do osiągnięcia zakładanego rezultatu, o którym mowa w Preambule, niezależnie od tego, czy prace te zostały jednoznacznie określone w umowie, czy wynikają wprost lub pośrednio z innych okoliczności wymienionych w ust. 2.
  4. Zamawiający przekazał Wykonawcy na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, poprzedzającego zawarcie umowy, wszelkie posiadane informacje mogące być użyteczne przy realizacji przedmiotu umowy. Pozostałe informacje Wykonawca uzyskuje we własnym zakresie i na własny koszt.
  5. Uważa się, że Wykonawca uznaje wynagrodzenie za poprawnie określone i wystarczające.
  6. Zamówienie jest współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.
  7. Wykonawca oprócz naliczonych kar umownych, zapłaci Zamawiającemu odszkodowanie w przypadku utraty z winy Wykonawcy dofinansowania, o którym mowa w ust. 6, w wysokości odpowiadającej równowartości utraconego dofinansowania wraz z odsetkami, w szczególności w przypadku gdy działania Wykonawcy doprowadzą do opóźnienia w realizacji umowy i w konsekwencji utraty w całości lub części dofinansowania.

## **§ 2. Podstawowe obowiązki Stron.**

1. Strony zobowiązują się współdziałać przy realizacji umowy w zakresie umożliwiającym efektywne wykonanie zobowiązań każdej ze Stron.
2. Do podstawowych obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu budowy w terminie do 5 dni od podpisania umowy;
  - 2) współdziałanie z Wykonawcą w odniesieniu do istniejących instalacji które podlegają powiązaniu z przedmiotem umowy;
  - 3) umożliwienie Wykonawcy podłączeń do istniejących sieci: przeciwpożarowej, energii elektrycznej, wody, kanalizacji, CWU i CO itp. w celu realizacji umowy; koszt podłączeń oraz zainstalowania urządzeń mierzących zużycie mediów ponosi Wykonawca;
  - 4) zapewnienie Wykonawcy mediów, o których mowa w pkt 3 w okresie realizacji przedmiotu umowy. Wykonawca ponosi koszty zużytych mediów według wskazań urządzeń pomiarowych na podstawie odrębnych umów wg stawek obowiązujących w miejscu realizacji robót budowlanych. Ewentualne przerwy w dostawie mediów nie mogą być podstawą do przedłużenia terminu realizacji umowy; Podliczniki montowane przez Wykonawcę;
  - 5) dokonywanie odbiorów w terminach i na warunkach określonych umową;
  - 6) dokonywanie terminowych płatności zgodnie z umową po spełnieniu przez Wykonawcę wymagań odbiorowych.
3. Zamawiający może korzystać przy realizacji swoich zobowiązań wynikających z umowy z usług inwestora zastępczego.

- 1) Powierając nadzór nad realizacją inwestorowi zastępczemu, Zamawiający przekazuje Wykonawcy dane inwestora zastępczego, pełnomocnictwo określające zakres jego uprawnień oraz na własny koszt zapewni mu możliwość realizacji jego zobowiązań.
- 2) Zamawiający zapewni, aby inwestor zastępczy i jego personel posiadał odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.
- 3) W zakresie posiadanego pełnomocnictwa, działania i zaniechania inwestora zastępczego uważa się za działania i zaniechania Zamawiającego.
- 4) Wykonawca zapewni inwestorowi zastępczemu i jego personelowi pełny i nieograniczony dostęp do miejsc, dokumentów i informacji niezbędnych do realizacji uprawnień Zamawiającego wynikających z umowy.
4. Wykonawca oświadcza, że jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną minimum 2.000.000,00 PLN. Wykonawca musi być ubezpieczony jw. przez cały okres realizacji zamówienia.
5. Wykonawca zobowiązany jest do udokumentowania posiadania aktualnego ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 4, na każde żądanie Zamawiającego w dowolnym czasie realizacji przedmiotu zamówienia.
6. Do podstawowych obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) uzyskanie niezbędnych uzgodnień, pozwoleń, dopuszczeń, certyfikatów;
  - 2) dostawa urządzeń, wyposażenia i materiałów niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy;
  - 3) wykonanie robót budowlanych;
  - 4) świadczenie niezbędnych usług, w szczególności:
    - a) skompletowanie odpowiedniej dokumentacji;
    - b) świadczenie usług wynikających ze zobowiązań gwarancyjnych Wykonawcy.
7. Wykonawca może korzystać przy realizacji przedmiotu umowy z podwykonawców, z tym że:
  - 1) zakres przedmiotu umowy powierzany podwykonawcom został określony w ofercie Wykonawcy;
  - 2) w zakresie zatrudniania podwykonawców obowiązywać będą postanowienia § 6;
  - 3) Wykonawca zapewni ustalenie w umowach z podwykonawcami takiego okresu odpowiedzialności za wady, aby nie był on krótszy od okresu odpowiedzialności Wykonawcy wobec Zamawiającego;
  - 4) Wykonawca jest odpowiedzialny, jak za własne zachowanie, za działania i zaniechania osób, z których pomocą wykonuje przedmiot umowy, jak również podwykonawców, którym powierzył wykonanie części przedmiotu umowy;
  - 5) Wykonawca do wykonywania prac objętych przedmiotem umowy zobowiązuje się nie zatrudniać na podstawie umowy o pracę lub umowy prawa cywilnego osób będących pracownikami Zamawiającego. Niedopełnienie przez Wykonawcę tego obowiązku jest traktowane jako rażące naruszenie postanowień umowy uprawniające Zamawiającego do odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
8. Strony ustanowią swoich odpowiedzialnych i wykwalifikowanych przedstawicieli, zwanych dalej koordynatorami, upoważnionych do dokonywania uzgodnień, podejmowania decyzji techniczno-organizacyjnych we wszystkich sprawach dotyczących realizacji umowy w ramach udzielonych pełnomocnictw, niestanowiących zmiany treści umowy.
  - 1) każda ze Stron przekaze na piśmie drugiej Stronie w ciągu czternastu dni od daty podpisania umowy nazwisko, imię, tytuł, bezpośredni numer telefonu i adres poczty elektronicznej swojego koordynatora oraz pełnomocnictwo określające zakres jego umocowania.

- a) Koordynator może w uzasadnionych przypadkach wyznaczyć swojego przedstawiciela (*lub przedstawicieli*), bądź powołać odpowiednią komisję.
  - b) Zmiana koordynatora, wyznaczenie przedstawiciela i powołanie komisji wymaga niezwłocznego pisemnego zawiadomienia drugiej Strony i staje się skuteczne z chwilą otrzymania przez Stronę zawiadomienia.
  - c) Instrukcje, polecenia i zatwierdzenia wydawane przez koordynatorów i osoby upoważnione powinny mieć formę pisemną pod rygorem nieważności.
9. Zamawiający oświadcza, że w przypadku wątpliwości, niejasności czy rozbieżności w interpretacji kompletności przedmiotu umowy:
- 1) nie będzie miał żadnych obowiązków poza określonymi w umowie;
  - 2) nie zapłaci Wykonawcy za zrealizowanie przedmiotu umowy żadnych innych kwot poza wynagrodzeniem określonym w § 11 ust. 1.
10. Wykonawca do kierowania robotami budowlanymi skieruje osoby wskazane w ofercie:
- 1) kierownika robót branży drogowej: Pan Łukasz Keński,
  - 2) kierownika robót branży sanitarnej: Pan Łukasz Keński,
  - 3) kierownika robót branży elektrycznej: Pan Krzysztof Krzemieniewski.

### § 3. Dostawy

- 1. W ramach przedmiotu umowy Wykonawca dostarczy Zamawiającemu wszystkie urządzenia, wyposażenie i materiały niezbędne do osiągnięcia zakładanego rezultatu, o którym mowa w Preambule.
- 2. Wszystkie dostarczane w ramach umowy urządzenia, wyposażenie i materiały będą fabrycznie nowe, produkcyjnie nieużywane, wysokiej jakości, wyprodukowane w oparciu o najnowsze i stosowane już w praktyce technologie, dopuszczone do stosowania w budownictwie w Polsce, spełniające wymagania dozoru technicznego, posiadające oznaczenie CE, kompatybilne względem siebie oraz instalacji i urządzeń istniejących i podlegających powiązaniu oraz spełniające wszystkie wymagania określone w umowie.
- 3. Zastosowane przez Wykonawcę materiały budowlane muszą spełniać obowiązujące normy, posiadać stosowne atesty lub certyfikaty oraz muszą spełniać wymogi ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (*t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1213*).
- 4. Na każde żądanie Zamawiającego, materiały podlegające wbudowaniu zostaną poddane badaniom w miejscu produkcji, na terenie budowy lub też w innym miejscu wskazanym przez Zamawiającego.
- 5. W przypadku stwierdzenia, iż zbadane materiały nie spełniają obowiązujących norm i zapisów ust. 2, Wykonawca dokona ich wymiany na materiał spełniający obowiązujące normy na własny koszt, pokryje też koszt przeprowadzonych badań.
- 6. W zakresie transportu urządzeń, wyposażenia i materiałów:
  - 1) dostawy winny być realizowane przez Wykonawcę w sposób nie ograniczający osobom trzecim możliwości korzystania z dojazdowych dróg publicznych i prywatnych. Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego przed jakimikolwiek roszczeniami, postępowaniami sądowymi, zniszczeniami i poniesie wszelkie koszty w tym zakresie oraz zaspokoi ewentualne roszczenia;
  - 2) Wykonawca będzie przestrzegał stosownych przepisów i zastosuje wszystkie środki ostrożności, aby zabezpieczyć drogi i mosty komunikacyjne na trasie transportu przed uszkodzeniem lub zniszczeniem przez ruch pojazdów Wykonawcy i wcześniej powiadomić Zamawiającego i użytkowników dróg o utrudnieniach;

- 3) Wykonawca w ramach wynagrodzenia uzyska wszelkie niezbędne pozwolenia na transport przekraczający dopuszczalne limity gabarytowe i masy towarów oraz podejmie wszelkie możliwe środki wymagane dla realizacji takiego transportu.

#### **§ 4. Roboty budowlane**

1. Wykonawca potwierdza, iż przed podpisaniem umowy, przy zachowaniu należytej staranności zapoznał się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi przedmiotu umowy przekazanymi przez Zamawiającego.
2. Wykonawca ma obowiązek, najpóźniej 2 dni przed przekazaniem terenu budowy sporządzić plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie realizacji robót budowlanych z uwzględnieniem specyfiki obiektu i warunków prowadzenia robót, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 r. Nr 47, poz. 401).
3. W zakresie terenu budowy, Wykonawca własnym staraniem i na własny koszt:
  - 1) w pełni odpowiada za przyjęty teren budowy do dnia protokolarnego odbioru przez Zamawiającego jego części lub całości, w szczególności odpowiada za zniszczone mienie Zamawiającego zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności oraz za czyny niedozwolone, określone w art. 415 i następnych Kodeksu cywilnego;
  - 2) oznakuje, ogrodzi, oświetli, zabezpieczy i będzie chronić teren budowy oraz oznakuje odzież ochronną pracowników Wykonawcy i podwykonawców nazwą, odpowiednio Wykonawcy lub podwykonawcy;
  - 3) utrzymuje w należytym porządku i stanie technicznym teren budowy oraz drogi wykorzystywane w celach transportowych;
  - 4) składowe urządzenia, wyposażenie i materiały w sposób zabezpieczający je przed uszkodzeniem oraz nie stwarzający przeszkód komunikacyjnych;
  - 5) utrzymuje w porządku i czystości teren budowy poprzez sukcesywne usuwanie elementów zdemontowanych, materiałów zbędnych i innych odpadów oraz śmieci, w szczególności poprzez posiadanie własnych kontenerów na śmieci na terenie budowy oraz ich usuwanie przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów w zakresie utylizacji odpadów, w szczególności przepisów ustawy o odpadach;
  - 6) zapewnia dla swoich pracowników wystarczającą ilość pomieszczeń sanitarnych;
  - 7) usunie swoje urządzenia, maszyny, materiały i personel z terenu budowy do dnia podpisania protokołu końcowego, chyba że zostanie to pisemnie uzgodnione inaczej pomiędzy Stronami.
4. Wykonawca zobowiązuje się skierować do wykonania robót budowlanych odpowiednio wykwalifikowany i doświadczony personel.
  - 1) Wykonawca zapewni swojemu personelowi transport, zakwaterowanie, wyżywienie i wynagrodzenie;
  - 2) Wykonawca odpowiada za uzyskanie ewentualnych pozwoleń na pracę dla swojego personelu, jego ubezpieczenia społeczne, rejestrację podatkową oraz zapłacenie stosownych podatków odpowiednim władzom;
  - 3) Wykonawca zapewni swojemu personelowi bezpieczne warunki bytowe i bezpieczne warunki pracy zgodne z polskimi przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - 4) Wykonawca powinien respektować wszystkie uznane święta i dni wolne od pracy w Polsce;

- 5) Wykonawca będzie podejmował odpowiednie środki mające na celu zapobieganie zaburzeniom porządku publicznego przez jego personel oraz zabezpieczenie osób i mienia znajdujących się w sąsiedztwie.

### **§ 5. Klauzule społeczne**

1. Wykonawca oświadcza że, osoby wykonujące czynności w zakresie realizacji zamówienia, polegające na bezpośrednim fizycznym wykonywaniu robót budowlanych, będą zatrudnieni przez Wykonawcę lub podwykonawców na podstawie umowy o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1465).
2. W celu weryfikacji zatrudniania, przez wykonawcę lub podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, umowa przewiduje możliwość żądania przez Zamawiającego w szczególności:
  - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika;
  - 2) oświadczenia wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę;
  - 3) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika;
  - 4) innych dokumentów;
    - zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
3. Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny;
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów;
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
4. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w ust. 1.
5. W przypadku wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
6. Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w przypadku niewywiązywania się Wykonawcy z obowiązku zatrudnienia pracowników na podstawie umowy o pracę.

### **§ 6. Podwykonawcy**

1. Strony umowy ustalają, że roboty zostaną wykonane przez wykonawcę osobiście bądź z udziałem podwykonawców.
2. Z zastrzeżeniem przypadku, w którym Zamawiający nałożył obowiązek osobistego wykonania przez Wykonawcę kluczowych części zamówienia na roboty budowlane w SWZ, Wykonawca może:
  - 1) powierzyć realizację części zamówienia podwykonawcom, mimo niewskazania w ofercie takiej części do powierzenia podwykonawcom;

- 2) wskazać inny zakres podwykonawstwa niż przedstawiony w ofercie;
- 3) wskazać innych podwykonawców niż przedstawieni w ofercie;
- 4) zrezygnować z podwykonawstwa.
3. Wykonawca oświadcza, że zamierza powierzyć realizację następującej części zamówienia następującym podwykonawcom: *nie dotyczy*.
4. Wykonawca jest zobowiązany do zawiadomienia Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w ust. 3 w trakcie realizacji zamówienia i przekazania informacji na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację części zamówienia.
5. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 118 uPzp, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, wykonawca jest zobowiązany wykazać zamawiającemu, że:
  - 1) proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, oraz
  - 2) brak jest podstaw do wykluczenia proponowanego podwykonawcy.
6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się wobec podwykonawców niebędących podmiotami, na których zasoby wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 118 uPzp oraz do dalszych podwykonawców.
7. Postanowienia dotyczące podwykonawcy odnoszą się wprost również do dalszego podwykonawcy oraz umów zawieranych między podwykonawcą i dalszym podwykonawcą lub między dalszymi podwykonawcami.
8. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania. Wykonawca jest zobowiązany do sprawowania na bieżąco nadzoru nad pracami wykonywanymi przez podwykonawcę i do ich koordynacji.
9. W celu powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy, wykonawca zawiera umowę o podwykonawstwo w rozumieniu art. 7 pkt 27 uPzp.
10. Każdy projekt umowy i umowa o podwykonawstwo musi zawierać postanowienia niesprzeczne z postanowieniami umowy oraz będzie zawierać w szczególności:
  - 1) określenie stron, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy zamówienie publiczne zostało udzielone wykonawcom, którzy wspólnie ubiegali się o jego udzielenie (*konsorcjum*) i wspólnie występują w umowie jako wykonawca, umowa o podwykonawstwo powinna być zawarta z wszystkimi członkami konsorcjum, a nie tylko z jednym lub niektórymi z nich;
  - 2) zakres robót przewidzianych do wykonania;
  - 3) termin realizacji robót, który będzie zgodny z terminem wykonania umowy;
  - 4) terminy i zasady dokonywania odbioru;
  - 5) wynagrodzenie i zasady płatności za wykonanie robót, z zastrzeżeniem, że nie będzie ono wyższe od wynagrodzenia za wykonanie tego samego zakresu robót należnego Wykonawcy od Zamawiającego (*wynikającego z umowy*);
  - 6) wymóg zatrudnienia przez podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w § 6 ust. 1 umowy, obowiązki w zakresie dokumentowania oraz sankcje z tytułu niespełnienia tego wymogu;
  - 7) wymaganą treść postanowień projektu umowy i umowy o podwykonawstwo zawieranej z dalszym podwykonawcą, przy czym nie może ona być mniej korzystna dla dalszego podwykonawcy niż postanowienia umowy,

- 8) wymóg wykonania przedmiotu umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w opisie przedmiotu zamówienia, SWZ oraz standardom deklarowanym w ofercie Wykonawcy;
- 9) okres odpowiedzialności podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy za wady przedmiotu umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego.
11. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca do projektu umowy dołączy zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z przedłożonym projektem umowy.
12. Zamawiający w terminie 10 dni od otrzymania od Wykonawcy projektu umowy o podwykonawstwo, może wnieść do niej pisemne zastrzeżenia. Jeżeli tego nie uczyni, oznaczać to będzie akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
13. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego. W takim przypadku termin do zgłoszenia zastrzeżeń przez Zamawiającego, o którym mowa w ust. 12, rozpoczyna bieg na nowo.
14. Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy, jednakże nie później niż na 3 dni przed dniem skierowania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
15. Zamawiający w terminie do 10 dni od doręczenia mu kopii umowy o podwykonawstwo może zgłosić sprzeciw do treści tej umowy. Jeżeli tego nie uczyni, oznaczać to będzie akceptację umowy o podwykonawstwo.
16. Zamawiający jest uprawniony do zgłaszania pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo lub sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, w szczególności, gdy:
- 1) nie będzie spełniała wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
  - 2) będzie przewidywała termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconego świadczenia;
  - 3) będzie zawierała zapisy uzależniające dokonanie zapłaty na rzecz podwykonawcy od odbioru robót przez Zamawiającego lub od zapłaty należności Wykonawcy przez Zamawiającego;
  - 4) nie będzie zawierała uregulowań dotyczących zawierania umów na roboty budowlane z dalszymi podwykonawcami w szczególności zapisów warunkujących podpisanie tych umów od zgody Wykonawcy i od akceptacji Zamawiającego;
  - 5) będzie zawierać postanowienia, które w ocenie Zamawiającego będą mogły utrudniać lub uniemożliwiać prawidłową lub terminową realizację umowy, zgodnie z jej treścią;
  - 6) będzie zawierała postanowienia niezgodne z art. 463 uPzp tj. postanowienia kształtujące prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków

wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy.

17. Uregulowania tego paragrafu obowiązują także przy zmianach projektów umów o podwykonawstwo jak i zmianach umów o podwykonawstwo.
18. Strony umowy stwierdzają, iż w przypadku zgłoszenia sprzeciwu lub zastrzeżeń przez Zamawiającego, wyłączona jest odpowiedzialność solidarna Zamawiającego z Wykonawcą za zapłatę wymaganego wynagrodzenia, przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy za wykonanie czynności przewidzianych umową.
19. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy. Wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000,00 PLN. W przypadku, o którym mowa powyżej podwykonawca, dalszy podwykonawca przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy.
20. W przypadku, o którym mowa w ust. 19, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni, Zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
21. Procedurę, o której mowa w ust. 19 i 20, stosuje się również do wszystkich zmian umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi.
22. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie może polecić podwykonawcy realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
23. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
24. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
25. Powierzenie realizacji zadań innemu podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w ust. 11-16.
26. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje podwykonawca lub dalszy podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę z terenu budowy, jeżeli działania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy na terenie budowy naruszają postanowienia umowy.

27. W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzone są w języku obcym, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo- tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.
28. Wykonawca, powierzając realizację robót podwykonawcy, jest zobowiązany do dokonania we własnym zakresie zapłaty wymagalnego wynagrodzenia należnego podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z podwykonawcą.
29. W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, za wykonane i odebrane roboty, Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, na zasadach określonych w art. 465 uPzp.

#### **§ 7. Termin wykonania umowy**

1. Termin wykonania umowy: 300 dni od dnia podpisania umowy.
2. Wykonawca rozpocznie realizację umowy niezwłocznie po jej zawarciu i będzie wykonywał swoje zobowiązania z odpowiednim pośpiechem, aby dotrzymać terminu realizacji umowy, nawet w przypadku napotkania niespodziewanych trudności.
3. Podczas realizacji przedmiotu umowy Wykonawca zobowiązany jest do systematycznego (*co najmniej raz na miesiąc*), informowania Zamawiającego o przebiegu realizacji umowy w formie raportów.
4. Wykonawca będzie niezwłocznie pisemnie informował Zamawiającego o trudnościach, ryzykach oraz zmianach, które stanowią zagrożenie dla dotrzymania terminu wykonania umowy oraz przedstawi sposób ich rozwiązania gwarantujący dotrzymanie terminu końcowego, a w przypadku, gdy nie będzie to możliwe- w sposób minimalizujący opóźnienie.

#### **§ 8. Wstrzymanie (zawieszenie) realizacji umowy**

1. Zamawiający ma prawo wstrzymać (*zawiesić*) realizację umowy, przekazując Wykonawcy pisemne oświadczenie z podaniem przyczyny, daty rozpoczęcia i czasu wstrzymania realizacji umowy, o ile powodami zawieszenia są:
  - 1) istotne powody dla Zamawiającego lub
  - 2) znaczące uchybienie ze strony Wykonawcy.
2. Wykonawca jest zobowiązany do natychmiastowego zastosowania się do terminów wstrzymania robót podanych w oświadczeniu i wypełnienia postanowień umownych związanych z wstrzymaniem realizacji umowy.
3. Wykonawca ma prawo wstrzymać (*zawiesić*) realizację umowy, przekazując Zamawiającemu pisemne oświadczenie z podaniem przyczyny, daty rozpoczęcia i czasu trwania wstrzymania realizacji umowy, w przypadku gdy:
  - 1) płatność na rzecz Wykonawcy jest opóźniona przez Zamawiającego ponad 30 dni po dacie jej wymagalności;

- 2) Zamawiający nie zrealizował innych głównych zobowiązań, do których był zobowiązany i wynikających z umowy i uniemożliwiających Wykonawcy realizację umowy przez ponad 30 dni po terminie określonym w umowie.
4. Wykonawca w okresie zawieszenia realizacji umowy zobowiązany jest do zabezpieczenia i ochrony zarówno terenu budowy i wszystkiego, co się na nim znajduje, jak i innych prac, realizowanych poza terenem budowy:
  - 1) na koszt Zamawiającego, jeżeli zawieszenie realizacji umowy nastąpi z powodów leżących po stronie Zamawiającego;
  - 2) na koszt Wykonawcy, jeżeli zawieszenie realizacji umowy nastąpi z powodu znaczącego uchybienia ze strony Wykonawcy.
5. W przypadku zawieszenia realizacji umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego wszystkie następujące po dacie zawieszenia terminy realizacji prac będą wydłużone o czas równy czasowi zawieszenia, a terminy płatności będą do tego dostosowane.
6. W przypadku zawieszenia realizacji umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, po zrealizowaniu przez Zamawiającego zaległych płatności lub innych głównych zobowiązań, Wykonawca wznowi realizację umowy w uzgodnionym z Zamawiającym terminie jak również uzgodni zwrot dodatkowych, bezpośrednich, udowodnionych i uzasadnionych kosztów spowodowanych działaniem Zamawiającego.

#### § 9. Kontrole

1. Zamawiający jest uprawniony do kontroli sposobu i stanu realizacji przez Wykonawcę jego zobowiązań wynikających z umowy. Kontrola może mieć miejsce w każdym czasie, zarówno na terenie budowy, jak i poza nim i może dotyczyć każdego elementu składającego się na przedmiot umowy.
2. W przypadku kontroli poza terenem budowy:
  - 1) kontrole i próby mogą być przeprowadzone w biurach i zakładach Wykonawcy lub jego podwykonawców lub w każdym innym miejscu, gdzie jest realizowana część przedmiotu umowy.
  - 2) Zamawiający co najmniej na jeden dzień przed planowaną kontrolą przedłoży Wykonawcy listę osób uprawnionych do kontroli.
  - 3) Zamawiającemu zostaną udostępnione wszystkie stosowne urządzenia i pomoc- łącznie z dostępem do rysunków i danych produkcyjnych- bez jakichkolwiek kosztów dla Zamawiającego.
  - 4) Zamawiający zobowiązuje się do zachowania poufności informacji uzyskanych w czasie kontroli.
3. Kontrole na terenie budowy:
  - 1) Zamawiający może w dowolnym czasie, w tym w trybie ciągłym kontrolować i nadzorować realizację prac na terenie budowy;
  - 2) prawo Zamawiającego do kontroli i prób na terenie budowy nie jest ograniczone uprzednimi kontrolami i próbami przeprowadzonymi przez Zamawiającego;
  - 3) Zamawiający jest uprawniony do pisemnego zakwestionowania dowolnej części przedmiotu umowy, w stosunku do której stwierdzi niezgodność z umową;
  - 4) wszelkie prace, które są niezgodne z umową muszą być poprawione lub zastąpione nowymi i nie będą uprawniały Wykonawcy do opóźnień, chyba że niezgodność nie jest możliwa do przypisania Wykonawcy. Wszelkie koszty związane z takimi pracami zostaną poniesione przez Wykonawcę.

## § 10. Odbiory

1. Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty budowlanej bez uprzedniej zgody przedstawiciela Zamawiającego. Wykonawca ma obowiązek umożliwić przedstawicielowi Zamawiającego sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.
2. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości przedstawiciela Zamawiającego.
3. Przedstawiciel Zamawiającego dokonuje odbioru zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających i ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 7 od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót protokołem odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu.
4. Jeżeli przedstawiciel Zamawiającego uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę w terminie określonym w ust. 3.
5. W przypadku niezgłoszenia inspektorowi nadzoru inwestorskiego gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.
6. Odbiór częściowy robót jest dokonywany w celu rozliczenia części wynagrodzenia za wykonane roboty, zgodnie z § 11 ust. 3 umowy.
7. Po zakończeniu wykonania części robót, Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru części robót i powiadamia o gotowości do odbioru przedstawiciela Zamawiającego.
8. Dokonanie odbioru częściowego następuje protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę, i akceptowanego przez przedstawiciela Zamawiającego, wykazu robót wykonanych częściowo, w terminie 10 dni roboczych licząc od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru.
9. Wykaz robót, o którym mowa w ust. 8, jest akceptowany i korygowany przez przedstawiciela Zamawiającego na podstawie obmiaru rzeczywiście wykonanych i odebranych robót.
10. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę wszystkich robót budowlanych składających się na przedmiot umowy, na podstawie oświadczenia osoby odpowiedzialnej za realizację przedmiotu umowy i potwierdzenia tego faktu przez przedstawiciela Zamawiającego, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru.
11. Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego w terminie umożliwiającym udział w próbach i sprawdzeniach przedstawicieli Zamawiającego.
12. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych i odbiorów częściowych, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz dokumentację powykonawczą ze wszystkimi zamianami dokonanymi w toku budowy.
13. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
14. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot umowy.
15. Przystąpienie do odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od dnia zgłoszenia robót do odbioru. Odbiór nie może trwać dłużej niż 14 dni roboczych.

16. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu umowy, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, Zamawiający może odstąpić od odbioru końcowego, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia wad lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniający złożoność ich techniczną.
17. Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. Podpisany protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń Stron.
18. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych wad przedmiotu umowy, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony wedle własnego wyboru do naliczenia Wykonawcy kary umownej lub do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy. Koszt wykonania zastępczego zostanie odjęty od wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
19. Za dzień dokonania odbioru końcowego, uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron umowy protokołu odbioru końcowego robót.
20. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są na 30 dni roboczych przed upływem okresu rękojmi i gwarancji jakości.
21. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy.
22. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości.
23. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
24. Odbiór gwarancyjny będzie przeprowadzony w okresie gwarancji jakości i rękojmi, w ciągu 15 dni roboczych przed upływem tego okresu, w celu oceny robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie gwarancji lub rękojmi.
25. Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego, i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
26. Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest protokołem odbioru usunięcia wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji. Odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie okresu rękojmi i gwarancji jakości.
27. Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych wad i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z umowy.
28. Z odbioru ostatecznego sporządza się protokół odbioru ostatecznego.
29. Jeżeli podczas odbioru ostatecznego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie wady, o których mowa w ust. 27, zostanie wyznaczony nowy termin odbioru ostatecznego, uwzględniający możliwości techniczne i technologiczne usunięcia wad, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć wady.

## § 11. Wynagrodzenie

1. Za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości: 2.476.000,00 PLN brutto w tym: 23 % VAT (*słownie złotych brutto: dwa miliony czterysta siedemdziesiąt sześć tysięcy 00/100*).
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 jest stałe i niezmiennie w trakcie realizacji umowy.
3. Płatność wynagrodzenia nastąpi etapami:
  - 1) do wysokości 80 % wynagrodzenia, określonego w ust. 1- nie częściej niż raz na dwa miesiące wg zaawansowania robót;
  - 2) pozostała część wynagrodzenia- po dokonaniu odbioru końcowego.
4. Wykonawca będzie wystawiał fakturę / rachunek zgodnie z ust. 3, na zasadach określonych w § 12.
5. Faktury, o których mowa w ust. 4, Wykonawca może przesłać Zamawiającemu w postaci ustrukturyzowanych faktur elektronicznych na konto Zamawiającego otwarte na platformie elektronicznej: <https://brokerpexpert.efaktura.gov.pl>, NIP 7412090654<sup>1</sup>.
6. Wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy zostanie opłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (*t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1570 ze zm.*).
7. Wykonawca oświadcza, że rachunek bankowy wskazany w fakturach za zrealizowany przedmiot zamówienia, jest rachunkiem umożliwiającym płatność w ramach mechanizmu podzielonej płatności.
8. W przypadku, gdy rachunek bankowy wskazany przez Wykonawcę nie będzie spełniał wymogów określonych w ust. 7, co uniemożliwi Zamawiającemu dokonanie płatności w terminie określonym w § 12 ust. 2, faktura jako nieprawidłowo wystawiona zostanie odesłana do Wykonawcy bez zapłaty, celem wystawienia faktury zawierającej rachunek bankowy umożliwiający płatność w ramach podzielonej płatności. Do czasu przedłożenia poprawnie wystawionej faktury roszczenie o zapłatę nie jest wymagalne.

## § 12. Warunki płatności

1. Walutą płatności jest złoty polski (PLN).
2. Należna płatność dokonana będzie w formie przelewu bankowego w terminie do 30 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury przez Wykonawcę lub rachunku wraz z:
  - 1) protokołem odbioru częściowego zakończonego etapu robót / końcowym, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców, lub do którego będą załączone protokoły odbioru części robót wykonanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców w ramach odbieranego etapu robót;
  - 2) kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego podwykonawców i dalszych podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi;
  - 3) kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności na rzecz podwykonawców lub dalszych podwykonawców albo ze sporządzonymi nie wcześniej niż 5 dni przed wystawieniem faktury oświadczeniami podwykonawców i dalszych podwykonawców o niezaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez podwykonawców (*Zamawiający ma prawo, w terminie do 20 dni od dnia złożenia faktury, wezwać Wykonawcę*

<sup>1</sup> Platforma elektroniczna, o której mowa w art. 7 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (*t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1666 ze zm.*).

do złożenia aktualnych- potwierdzających stan faktyczny na dzień złożenia- oświadczeń lub dokumentów, potwierdzających płatności na rzecz podwykonawców lub dalszych podwykonawców);

- 4) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców przed dniem odbioru częściowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców nie były jeszcze wymagalne- wraz z oświadczeniami podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
3. Jeżeli termin płatności przypada w sobotę lub w dzień ustawowo wolny od pracy, to za termin płatności uważa się pierwszy dzień roboczy, przypadający po takich dniach.
4. Za datę zapłaty faktury VAT przyjmuje się dzień obciążenia przez bank rachunku Zamawiającego.
5. Żadna ze Stron, bez wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności zgody drugiej Strony, nie ma prawa dokonać cesji swoich wierzytelności wynikających z umowy na osoby trzecie, w tym na instytucje finansujące, z usług których korzysta.
6. Każda ze Stron zobowiązana jest do zapłacenia drugiej Stronie odsetek ustawowych od kwot opóźnionych płatności za okres od umownego terminu płatności do dnia dokonania zapłaty.
7. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z fakturą lub rachunkiem oświadczenia wszystkich podwykonawców i dalszych podwykonawców, że odpowiednio Wykonawca lub podwykonawca dokonał zapłaty wszelkich należności wynikających z zawartych umów z tytułu realizacji przedmiotu umowy.
8. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w ust. 2, Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 2, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
9. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z fakturą lub rachunkiem.

#### **§ 12.1. Bezpośrednia płatność wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.**

1. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
2. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
3. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 2 podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo

- 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
- 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
4. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w ust. 1, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca udokumentuje jego zasadność zgodnie z postanowieniami ust. 10 i 11, a Wykonawca niełoży w trybie określonym w ust. 2 uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty.
5. Równowartość kwoty zapłaconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
6. Kwota należna podwykonawcy zostanie uiszczona przez Zamawiającego w złotych polskich (PLN).
7. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu pisemne uwagi, o których mowa w ust. 2 zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i usług realizowanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę postanowień umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność.
8. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 2 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w ust. 2, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
9. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 2 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w ust. 2, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.
10. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
11. Bezpośrednia płatność dokonywana przez Zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia przez Wykonawcę lub podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
12. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.

13. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w terminie 15 dni od dnia pisemnego potwierdzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
14. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania Zamawiającego względem Wykonawcy.
15. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z umowy. W przypadku różnic w cenach za wykonane roboty pomiędzy cenami określonymi umową o podwykonawstwo, a cenami określonymi umową Zamawiający uzna i wypłaci podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen określonych umową.

### § 13. Gwarancja i rękojmia

1. Wykonawca gwarantuje, iż wykonany przez niego przedmiot umowy zostanie zrealizowany zgodnie z umową, będzie wolny od wszelkich wad oraz będzie osiągał zakładane w Preambule rezultaty.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny za dostawy, roboty budowlane oraz usługi związane z realizacją umowy do czasu podpisania protokołu końcowego. Jeżeli w tym okresie nastąpi uszkodzenie przedmiotu dostawy lub robót budowlanych lub jakiegokolwiek ich części lub elementów, niezależnie od tego z jakiej przyczyny- Wykonawca naprawi uszkodzenie i usunie jego skutki w taki sposób, aby realizacja umowy odpowiadała postanowieniom umowy.
  - 1) w przypadku, gdy uszkodzenie powstało z przyczyn nie leżących po stronie Zamawiającego- koszty związane z usunięciem uszkodzenia pokrywa Wykonawca,
  - 2) w przypadku, gdy uszkodzenie powstało z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego- koszty związane z usunięciem uszkodzenia pokrywa Zamawiający.
3. Z chwilą podpisania protokołu końcowego, odpowiedzialność za przedmiot umowy przejęty przez Zamawiającego przechodzi na Zamawiającego. Data podpisania protokołu końcowego jest datą przeniesienia prawa własności z Wykonawcy na Zamawiającego i datą przeniesienia ryzyka z Wykonawcy na Zamawiającego (*ryzyko utraty lub uszkodzenia obiektu lub jego części*).
4. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na przedmiot umowy w okresie 60 miesięcy od daty podpisania przez Zamawiającego protokołu końcowego (*okres gwarancji*).
5. W okresie gwarancji Wykonawca będzie usuwał wady i usterki obiektu.
6. Jeżeli podczas okresu gwarancyjnego zostaną wykryte przez Zamawiającego wady, usterki, Wykonawca zostanie poinformowany o tym pisemnie, faksem lub pocztą elektroniczną.
  - 1) Wykonawca przystąpi do usunięcia wad i usterek w niżej wymienionych terminach:
    - a) w przypadku awarii i konieczności wyłączenia chociażby części obiektu z eksploatacji: do 24 godzin po otrzymaniu zawiadomienia;
    - b) w przypadku wystąpienia usterek nie ograniczających pracy obiektu: do 72 godzin po otrzymaniu zawiadomienia.
  - 2) Maksymalny okres dla usunięcia wad lub usterek w okresie gwarancji zostanie każdorazowo określony przez Zamawiającego, na podstawie propozycji Wykonawcy, biorąc pod uwagę konieczny nakład pracy oraz dostępność części niezbędnych do usunięcia wady lub usterki.

7. Jeżeli w okresie gwarancji ten sam element ulegnie 2-krotnemu uszkodzeniu, wówczas Wykonawca będzie zobowiązany na swój koszt do wprowadzenia w uzasadnionym, obustronnie uzgodnionym czasie, takich zmian, które wyeliminują występowanie takich uszkodzeń. Jeżeli w okresie gwarancji to samo urządzenie, wyposażenie lub materiał ulegnie 3-krotnemu uszkodzeniu, wówczas Wykonawca będzie zobowiązany na swój koszt, na żądanie Zamawiającego do wymiany tego urządzenia, wyposażenia lub materiału na nowy, wolny od wad. Jeżeli w okresie gwarancji taki sam element urządzeń, wyposażenia lub materiału ulegnie 3-krotnemu uszkodzeniu, wówczas Wykonawca będzie zobowiązany na swój koszt, na żądanie Zamawiającego do wymiany wszystkich tego typu (*modelu*) urządzeń, wyposażenia lub materiałów na inne, o jakości gwarantującej niezawodną pracę, a w przypadku braku takiej możliwości do zastosowania takiej technologii, która wyeliminuje powstawanie uszkodzeń.
8. Zamawiający będzie prowadził w całym okresie gwarancji dokumentację gwarancyjną obiektu zawierającą między innymi informacje dotyczące zgłaszanych usterek, przeprowadzonych napraw. Dokumentacja ta będzie udostępniana Wykonawcy w razie potrzeby.
9. Jeżeli Wykonawca nie wypełni swoich obowiązków wynikających z udzielonych gwarancji, Zamawiający ma prawo bez upoważnienia sądowego zlecić wykonanie naprawy innej firmie, na koszt i ryzyko Wykonawcy.
10. Okres odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady pokrywa się z okresem gwarancji i wynosi 60 miesięcy.
11. Na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji Zamawiający zatrzyma 30 % wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

#### § 14. Kary

1. Zamawiający naliczy Wykonawcy karę umowną w przypadku:
  - 1) niezachowania terminu wykonania zamówienia, o którym mowa w § 7 ust. 1- w wysokości 0,1 % wynagrodzenia netto określonego w § 11 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w przekazaniu prawidłowo wykonanej dokumentacji projektowej lub przedmiotu umowy;
  - 2) niedotrzymania przez Wykonawcę uzgodnionego terminu usunięcia nieistotnych wad przedmiotu umowy stwierdzonych podczas odbioru końcowego w wysokości 100,00 PLN za każdy rozpoczęty dzień zwłoki. Kary umownej nie stosuje się w przypadku zlecenia przez Zamawiającego wykonania zastępczego zgodnie z § 10 ust. 18;
  - 3) niedotrzymania przez Wykonawcę uzgodnionego terminu usunięcia wad w czasie okresu gwarancji- w wysokości 500,00 PLN za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w usunięciu wad;
  - 4) w zakresie dotyczącym podwykonawstwa:
    - a) w wysokości 1.000,00 PLN za każdy przypadek opisanego wyżej naruszenia,
      - nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy z podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany;
      - nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany;
      - niedokonania zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty;
    - b) w wysokości 500,00 PLN za rozpoczęty dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty lub do dnia wszczęcia przez Zamawiającego czynności związanych z bezpośrednią płatnością na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom;

- c) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub podwykonawca, skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi umową- w wysokości 5.000,00 PLN za każdy przypadek;
- d) gdy Wykonawca nie zapłaci lub nieterminowo zapłaci wynagrodzenie należne podwykonawcy z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w § 18 ust. 1, w wysokości 500,00 PLN za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w dokonaniu tej zapłaty;
- 5) nieprzedłożenia Zamawiającemu- na jego wezwanie, o którym mowa w § 2 ust. 5, dokumentu potwierdzającego, że Wykonawca jest ubezpieczony w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 4- w wysokości 0,05 % wynagrodzenia netto określonego w § 11 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w przedłożeniu dokumentu potwierdzającego, że Wykonawca jest ubezpieczony w wymaganym zakresie;
- 6) nieudokumentowania przez Wykonawcę, na wezwanie Zamawiającego, o którym mowa w § 5 ust. 2, że pracownicy fizyczni wykonując czynności w zakresie realizacji zamówienia, polegające na bezpośrednim fizycznym wykonywaniu robót budowlanych, są zatrudnieni przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę zgodnie z postanowieniami § 5- w wysokości 0,1 % wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 11 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w niewykazaniu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę tych pracowników, zgodnie z zobowiązaniem wynikającym z § 5 ust. 1.
- 2. Jeżeli zwłoka w przejściu obiektu z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy przekroczy ustalony w umowie termin o więcej niż 30 dni, Zamawiający będzie upoważniony do odstąpienia od umowy na warunkach opisanych w § 16 i naliczenia kar umownych.
- 3. Powyższe kary umowne nie mają zastosowania w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od umowy w całości. W takim przypadku zastosowanie będą miały postanowienia § 16 i zostanie naliczona kara umowna z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
- 4. Łączna suma kar umownych, wynikających ze wszystkich tytułów przewidzianych umową nie przekroczy 20 % wynagrodzenia netto. Jeżeli wysokość wyliczonych kar umownych przekroczy 20 % wynagrodzenia netto, Zamawiający ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości 20 % wynagrodzenia netto i odstąpić od umowy w całości.
- 5. Wykonawca nie może, bez zgody Zamawiającego, zwolnić się od usunięcia wady lub usterki przez zapłatę kary umownej czy też odszkodowania. Na Wykonawcy ciąży obowiązek naprawy.
- 6. W przypadku zawinonego przez Zamawiającego uchybienia terminowego przekazania Wykonawcy terenu budowy, Wykonawca ma prawo do naliczenia kary umownej w wysokości 0,01 % wynagrodzenia, o którym mowa w § 11 ust. 1 albo do przedłużenia terminu realizacji o czas przedłużenia. Decyzję w tym zakresie Wykonawca przekaże Zamawiającemu w terminie do 14 dni po przekazaniu terenu budowy.
- 7. W przypadku odstąpienia od umowy lub rozwiązania umowy (w całości lub w części) na zasadach określonych w § 16 z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający jest uprawniony do naliczenia kary umownej w wysokości 20 % wynagrodzenia netto, przysługującego Wykonawcy za roboty niewykonane.
- 8. W przypadku, gdy kary umowne określone w umowie nie pokrywają poniesionych przez Zamawiającego szkód, Zamawiający prawo do dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowania uzupełniającego przewyższającego zastrzeżone kary umowne.
- 9. Naliczona kara umowna podlega potrąceniu z kwoty faktury (faktur) przedstawionej Zamawiającemu do zapłaty, na co Wykonawca wyraża zgodę.

10. W przypadku, gdy potrącenie kary umownej z wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie będzie możliwe, Wykonawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania noty obciążeniowej wystawionej przez Zamawiającego.
11. Postanowienia tego paragrafu pozostają w mocy także po rozwiązaniu umowy, odstąpieniu od umowy lub wygaśnięciu umowy.

### **§ 15. Siła wyższa**

1. W umowie „siła wyższa” oznacza wydarzenie lub okoliczność o charakterze nadzwyczajnym, na którą Wykonawca ani Zamawiający nie mają wpływu; wystąpieniu której Wykonawca ani Zamawiający, działając racjonalnie, nie mogli zapobiec przed zawarciem umowy; której, w przypadku jej wystąpienia, Wykonawca ani Zamawiający, działając racjonalnie, nie mogli uniknąć lub jej przewyżżyć; oraz która nie może być zasadniczo przypisana Wykonawcy ani Zamawiającemu.
2. Jeżeli którakolwiek ze Stron stwierdzi, że umowa nie może być realizowana z powodu działania „siły wyższej” lub z powodu następstw działania „siły wyższej”, niezwłocznie powiadomi o tym na piśmie drugą Stronę.
3. W przypadku wystąpienia „siły wyższej” lub jej następstw definitywnie uniemożliwiających kontynuację realizacji przedmiotu umowy, Wykonawca niezwłocznie wstrzyma roboty.
4. Jeżeli umowa zostanie rozwiązana z powodu „siły wyższej”, Strony spotkają się niezwłocznie celem uzgodnienia rzeczowo- finansowego rozliczenia umowy.
5. Rozliczenie umowy powinno nastąpić w terminie 30 dni od daty jej rozwiązania. Podstawą rozliczenia umowy będzie protokół określający zaawansowanie zrealizowanych dostaw, robót budowlanych i usług wraz ze stosownymi załącznikami, potwierdzającymi stopień realizacji umowy, poniesione koszty itp.. Protokół musi być zatwierdzony przez Strony.

### **§ 16. Odstąpienie od umowy i rozwiązanie umowy**

1. Wykonawca jest uprawniony do odstąpienia od umowy w zakresie niewykonanej części umowy gdy:
  - 1) Zamawiający pozostaje w zwłoce w płatnościach, jeśli zwłoka nieprzerwanie trwa dłużej niż 60 dni, pomimo dwukrotnego udzielenia Zamawiającemu dodatkowego terminu do spełnienia niewykonanego w terminie świadczenia;
  - 2) zawieszenie realizacji umowy wynikające z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego trwa dłużej niż 90 dni.
2. W przypadku odstąpienia przez Wykonawcę od umowy, na zasadach określonych w ust. 3, Zamawiający zapłaci Wykonawcy:
  - 1) rzeczywistą wartość za prace zrealizowane do dnia wejścia w życie oświadczenia o odstąpieniu od umowy;
  - 2) za zamówione (zakontraktowane) na dzień przekazania Zamawiającemu oświadczenia o odstąpieniu od umowy dostawy, co zostanie potwierdzone odpowiednimi dokumentami;
  - 3) bezpośrednie uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Wykonawcę w związku z zabezpieczeniem i ochroną prac po odstąpieniu umowy.
3. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od umowy w przypadku:
  - 1) istotnego uchybienia ze strony Wykonawcy, przy czym Zamawiający nie może odstąpić od umowy, jeśli w chwili składania tego oświadczenia przedmiotowe istotne uchybienie przestało mieć miejsce i jego skutki zostały przez Wykonawcę usunięte;

- 2) zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy;
4. Istotne uchybienie ze strony Wykonawcy, o którym mowa w umowie ma miejsce wtedy, gdy wystąpi chociażby jedna z następujących sytuacji:
  - 1) Wykonawca przekazał realizację umowy lub jakiegokolwiek wynikające z niego prawa lub udział w niej osobie trzeciej z naruszeniem postanowień umowy;
  - 2) Wykonawca wykonał lub wykonuje w sposób nienależyty i pomimo pisemnego wezwania Zamawiającego nie poprawił, jakiegokolwiek ze swoich głównych zobowiązań umownych;
  - 3) Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub zakończeniem robót budowlanych tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby ukończył je w umówionym terminie, w szczególności wystąpi 14-dniowa zwłoka Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu zamówienia w stosunku do terminu określonego w § 7 ust. 1;
  - 4) bez istotnej przyczyny Wykonawca zatrzymał realizację umowy na więcej niż 30 dni;
  - 5) Wykonawca uporczywie odmawia wykonywania lub nie wykonuje swoich obowiązków wynikających z realizacji umowy.
5. W przypadku, gdy dochodzi do znaczącego uchybienia ze strony Wykonawcy, Zamawiający przekaże Wykonawcy pisemne oświadczenie uprzedzające o zamiarze odstąpienia od umowy i wskazujące tego powody. Jeśli w ciągu 14 dni od otrzymania tego oświadczenia Wykonawca, w zależności od rodzaju znaczącego uchybienia, nie zaprzestanie naruszania postanowień umowy, nie podejmie odpowiednich środków zaradczych lub nie zostanie osiągnięte odpowiednie porozumienie w tej sprawie pomiędzy Stronami, Zamawiający może odstąpić od umowy.
6. Zamawiający może odstąpić od umowy jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
  - 1) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 uPzp i art. 455 uPzp;
  - 2) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu na podstawie art. 108 uPzp;
  - 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej.
7. Odstąpienie od umowy, rozwiązanie umowy, muszą mieć formę pisemnego oświadczenia i wymagają pisemnego uzasadnienia, pod rygorem nieważności.
8. Po otrzymaniu od Zamawiającego oświadczenia o odstąpieniu od umowy lub jej rozwiązaniu, Wykonawca bezpośrednio po lub w dniu podanym w oświadczeniu:
  - 1) wstrzyma dalszą realizację prac, poza pracami określonymi przez Zamawiającego w oświadczeniu, koniecznymi dla zabezpieczenia już zrealizowanej części przedmiotu umowy;
  - 2) przerwie realizację wszystkich umów z podwykonawcami;
  - 3) zacznie usuwać sprzęt montażowy, wycofa personel swój i podwykonawców oraz uporządkuje teren budowy.
9. W przypadkach znaczącego uchybienia ze strony Wykonawcy określonych w ust. 4, Zamawiający może również, według swobodnego wyboru, zlecić wykonanie zastępcze.

- 1) Zamawiający powierzając wykonanie zastępcze ustali koszt prac niezbędnych do zakończenia realizacji przedmiotu umowy w oparciu o najkorzystniejsze warunki techniczno- handlowe uzyskane przez Zamawiającego zgodnie z obowiązującymi Zamawiającego procedurami zakupowymi.
  - 2) Jeżeli kwoty zapłacone Wykonawcy na podstawie umowy powiększone o koszt wykonania zastępczego przekraczają wynagrodzenie określone w § 11 ust. 1, to Wykonawca jest zobowiązany zwrócić Zamawiającemu tę różnicę w terminie 21 dni od daty otrzymania od Zamawiającego faktury VAT. Za datę zwrotu uznaje się datę uznania rachunku bankowego Zamawiającego.
- 10.W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego na skutek znaczącego uchybienia ze strony Wykonawcy, określonego w ust. 4 lub wykonania zastępczego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy rzeczywistą wartość za zrealizowane i odebrane do dnia przekazania Wykonawcy oświadczenia prace, przydatne do dokończenia realizacji przedmiotu umowy przez innego wykonawcę.
- 11.W ramach sum należnych Wykonawcy na podstawie ust. 10, Wykonawca:
- 1) dostarczy Zamawiającemu wszystkie urządzenia, wyposażenie i materiały, za które Wykonawca otrzymuje wynagrodzenie;
  - 2) udzieli Zamawiającemu gwarancji na warunkach określonych w umowie na dostawy, roboty budowlane i usługi wykonane i odebrane przez Zamawiającego. Okres gwarancji, o którym mowa w zdaniu poprzednim, biegnie odpowiednio od daty powiadomienia o odstąpieniu od umowy lub od dnia, w którym staje się ono skuteczne.
- 12.W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z powodu istotnych uchybień ze strony Wykonawcy, Zamawiający może wejść na teren budowy i dokończyć realizację przedmiotu umowy zatrudniając innego wykonawcę.
- 1) Zamawiający powierzając innemu wykonawcy dokończenie realizacji przedmiotu umowy ustali koszt prac niezbędnych do zakończenia realizacji przedmiotu umowy w oparciu o najkorzystniejsze warunki techniczno-handlowe uzyskane przez Zamawiającego zgodnie z obowiązującymi Zamawiającego procedurami zakupowymi.
  - 2) Jeżeli kwoty zapłacone Wykonawcy na podstawie umowy powiększone o koszt dokończenia realizacji przedmiotu umowy przekraczają wynagrodzenie określone w § 11 ust. 1, to Wykonawca jest zobowiązany zwrócić Zamawiającemu tę różnicę w terminie 21 dni od daty otrzymania od Zamawiającego faktury VAT. Za datę zwrotu uznaje się datę uznania rachunku bankowego Zamawiającego.
- 13.W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z tytułu wystąpienia któregośkolwiek z istotnych uchybień Wykonawca będzie zobowiązany do naprawienia szkód powstałych w wyniku odstąpienia od umowy oraz zapłacenia kary umownej z tytułu odstąpienia z przyczyn leżących po jego stronie.
- 14.W przypadku odstąpienia od umowy lub rozwiązania umowy, rozliczenie wykonanych robót budowlanych oraz zgromadzonych na terenie budowy materiałów i urządzeń dla potrzeb robót jeszcze niezrealizowanych, nastąpi zgodnie z zasadami opisanymi powyżej, protokołem zdawczo-odbiorczym podpisanym przez Strony, na podstawie zaakceptowanej przez Zamawiającego inwentaryzacji robót budowlanych oraz materiałów i urządzeń dokonanej na terenie budowy.
- 15.Inwentaryzacja, o której mowa w ust. 14, zostanie przeprowadzona w terminie 14 dni roboczych od dnia odstąpienia od umowy przez jedną ze Stron lub rozwiązania umowy przez Zamawiającego.

16. W przypadku nieprzystąpienia jednej ze Stron do czynności wymienionych w ust. 14-15, Strona druga jest upoważniona do ich dokonania jednostronnie.

17. W razie wątpliwości zapisy dotyczące odstąpienia od umowy z powodu istotnych uchybień ze strony Wykonawcy stosuje się odpowiednio w przypadku rozwiązania umowy.

### § 17. Procedura zmiany umowy

1. Umowa może zostać zmieniona w sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 10 umowy lub jeżeli zmiana jest dopuszczalna na podstawie przepisów uPzp.
2. Każda ze Stron umowy może zawnioskować o jej zmianę. W celu dokonania zmiany umowy Strona o to wnioskująca zobowiązana jest do złożenia drugiej Stronie propozycji zmiany w terminie 7 dni od dnia zaistnienia okoliczności będących podstawą zmiany.
3. Wniosek o zmianę umowy powinien zawierać co najmniej:
  - 1) zakres proponowanej zmiany;
  - 2) opis okoliczności faktycznych uprawniających do dokonania zmiany;
  - 3) podstawę dokonania zmiany, to jest podstawę prawną wynikającą z przepisów uPzp lub postanowień umowy;
  - 4) informacje i dowody potwierdzające, że zostały spełnione okoliczności uzasadniające dokonanie zmiany umowy.
4. Dowodami, o których mowa w ust. 3 pkt 4, są wszelkie dokumenty, które uzasadniają dokonanie proponowanej zmiany, w tym w szczególności:
  - 1) w odniesieniu do zmiany przedmiotu umowy:
    - a) orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej skutkujące koniecznością dokonania zmiany przedmiotu umowy;
    - b) dokument potwierdzający wady lub nieścisłości opisu przedmiotu zamówienia;
    - c) analiza rynku potwierdzająca brak lub istotne ograniczenie dostępności materiałów, surowców, produktów lub sprzętu niezbędnych do wykonania umowy;
    - d) dokument potwierdzający obiektywne trudności w uzyskaniu materiałów, surowców, produktów lub sprzętu niezbędnych do wykonania umowy, takie jak w szczególności oferty lub korespondencja z podmiotem trzecim (*np. dystrybutorem, producentem, dostawcą, usługodawcą*),
  - 2) w odniesieniu do zmiany terminu wykonania zamówienia lub poszczególnych świadczeń:
    - a) orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej skutkujące wstrzymaniem realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
    - b) raport meteorologiczny za odpowiedni okres, w którym wystąpiły warunki atmosferyczne skutkujące opóźnieniem realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
    - c) dokument potwierdzający wystąpienie opóźnień w realizacji innych przedsięwzięć, które wpływają na termin realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
    - d) dokument potwierdzający wystąpienie okoliczności, których Strony nie mogły przewidzieć przed zawarciem umowy, a które wpływają na termin wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń;
    - e) dokument potwierdzający, że dokonanie zmian przedmiotu umowy ma wpływ na termin wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń.
5. Strona wnioskująca o zmianę terminu wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń zobowiązana jest do wykazania, że ze względu na zaistniałe okoliczności- uprawniające do dokonania zmiany- dochowanie pierwotnego terminu jest niemożliwe.

6. W przypadku złożenia wniosku o zmianę druga Strona jest zobowiązana w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku do ustosunkowania się do niego. Przede wszystkim druga Strona może:
- 1) zaakceptować wniosek o zmianę;
  - 2) wezwać Stronę wnioskującą o zmianę do uzupełnienia wniosku lub przedstawienia dodatkowych wyjaśnień wraz ze stosownym uzasadnieniem takiego wezwania;
  - 3) zaproponować podjęcie negocjacji treści umowy w zakresie wnioskowanej zmiany;
  - 4) odrzucić wniosek o zmianę. Odrzucenie wniosku o zmianę powinno zawierać uzasadnienie.
7. Zmiana umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.
8. Z negocjacji treści zmiany umowy Strony sporządzają notatkę przedstawiającą przebieg spotkania i jego ustalenia.
9. W przypadku sporu pomiędzy Stronami co do treści wniosku o zmianę lub zasadności jej dokonania- w szczególności w odniesieniu do wpływu okoliczności będących podstawą do zmiany na realizację umowy- Strony mogą powołać eksperta lub zespół ekspertów w celu uzyskania niezależnej opinii na temat spornych zagadnień. Ekspert lub zespół ekspertów jest powoływany za zgodą Zamawiającego i Wykonawcy. Koszt opinii eksperta lub zespołu ekspertów ponosi Strona wnioskująca o zmianę, chyba że z treści opinii wynikać będzie jednoznacznie, że stanowisko Strony wnioskującej o zmianę umowy było prawidłowe- w takim przypadku koszty opinii ponosi druga Strona. Koszty związane z opinią eksperta lub zespołu ekspertów nie uprawniają do zmiany wynagrodzenia umowy.
10. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany:
- 1) przedmiotu zamówienia:
    - a) dopuszczalna jest zmiana przedmiotu zamówienia poprzez zmianę zakresu robót budowlanych przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia określonym w specyfikacji warunków zamówienia w przypadku:
      - konieczności wykonania robót zamiennych, których wykonanie ma na celu prawidłowe zrealizowanie przedmiotu zamówienia, a konieczność ich wykonania wynika z wad opisu przedmiotu zamówienia<sup>2</sup>;
      - konieczności wykonania robót zamiennych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, które nie zostały przewidziane w opisie przedmiotu zamówienia przekazanej przez Zamawiającego;
      - zmiany opisu przedmiotu zamówienia wykonanej z inicjatywy Zamawiającego ze względu na stwierdzone wady<sup>2</sup>, co spowoduje konieczność wykonania robót zamiennych;
      - zmiany decyzji administracyjnych, na podstawie których prowadzone są roboty budowlane objęte umową, powodujące zmianę dotychczasowego zakresu robót przewidzianego w opisie przedmiotu zamówienia;
    - b) dopuszczalna jest zmiana zakresu robót budowlanych poprzez ich ograniczenie w sytuacji, gdy wykonanie niektórych robót okazało się zbędne, zmieniły się okoliczności związane z wykonaniem umowy lub wykonanie poszczególnych robót nie leży w interesie publicznym lub Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że zakres robót nie może ulec zmianie o więcej

<sup>2</sup> Przez wady opisu przedmiotu zamówienia należy rozumieć sprzeczność opisu przedmiotu zamówienia (określonego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego poprzedzającym zawarcie umowy) w stosunku do stanu faktycznego zastanego przez Wykonawcę na terenie budowy, której Wykonawca przy zachowaniu szczególnej staranności wymaganej od przedsiębiorcy zajmującego się wykonawstwem budowlanym, ale bez potrzeby odwoływania się do wiadomości specjalnych, jakimi dysponuje projektant, nie mógł wykryć przed upływem terminu składania ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia poprzedzającym zawarcie umowy.

niż 15 % zakresu rzeczowego lub finansowego przedmiotu zamówienia. Wynagrodzenie Wykonawcy zmniejsza się odpowiednio w stosunku do zmniejszonego zakresu robót.

c) dopuszczalna jest zmiana technologii wykonania robót lub materiałów przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia, jeżeli w wyniku rozwoju technicznego lub technologicznego możliwe jest wykonanie robót przy zastosowaniu innej technologii lub materiałów, które:

- podwyższą jakość wykonanych robót;
- zmniejszą koszty realizacji umowy lub koszty eksploatacji;
- pozwolą na skrócenie terminu wykonania umowy; lub
- pozwolą na wydłużenie okresu eksploatacji robót po ich zakończeniu.

d) dopuszczalna jest zmiana technologii wykonania robót lub materiałów przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia w przypadku niedostępności odpowiednich surowców lub materiałów na rynku budowlanym albo zaniechania produkcji materiałów przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia, co utrudnia możliwość wykonania przedmiotu umowy, tj. w szczególności powoduje opóźnienie w postępie robót, a Wykonawca, pomimo zachowania należytej staranności, nie mógł temu zapobiec<sup>3</sup>.

Zmiana technologii lub materiałów nie może mieć wpływu na krąg wykonawców lub istotnie zmieniać treści ofert, a w konsekwencji wpływać na wybór najkorzystniejszej oferty w postępowaniu poprzedzającym zawarcie umowy. Zmiana technologii lub materiałów powinna być uzasadniona obiektywnymi przesłankami.

2) terminów wykonania zamówienia określonych w umowie, w przypadku:

- a) wystąpienia niemożliwych do przewidzenia warunków atmosferycznych, co spowodowało brak możliwości kontynuowania robót (*wstrzymanie wykonania robót*). Poprzez niemożliwe do przewidzenia warunki atmosferyczne należy rozumieć utrzymujące się przez okres 7 dni warunki odmienne od warunków atmosferycznych występujących na terenie budowy w danym miesiącu w ostatnich 3 latach liczonych od dnia upływu terminu składania ofert,
- b) opóźnienia innych inwestycji lub robót budowlanych prowadzonych przez Zamawiającego lub innych zamawiających, które to inwestycje lub roboty kolidują z wykonaniem robót objętych umową, co uniemożliwia Wykonawcy terminowe wykonanie umowy;
- c) opóźnienia Zamawiającego w wykonaniu jego zobowiązań wynikających z umowy lub przepisów powszechnie obowiązującego prawa, co uniemożliwia terminowe wykonanie umowy przez Wykonawcę;
- d) opóźnienia organów administracji publicznej w wydaniu decyzji administracyjnych, uzgodnień lub innych aktów administracyjnych, których wydanie jest niezbędne dla dalszego wykonywania robót przez Wykonawcę, a opóźnienie organów nie wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
- e) opóźnienia w uzyskaniu wymaganych uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich, które to opóźnienie powstało z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, a powoduje brak możliwości wykonywania robót, co ma wpływ na termin wykonania umowy;

<sup>3</sup> Ryzyko uzyskania odpowiednich materiałów budowlanych spoczywa na wykonawcy. Tym samym jedynie wyjątkowe sytuacje powinny pozwalać na zmianę przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia materiałów ze względu na ich niedostępność. Wykonawca powinien wykazać, że zachował należyłą staranność, a pomimo tego nie ma możliwości nabycia materiałów i ich dostarczenia na teren budowy. Należyta staranność wykonawcy powinna polegać w szczególności na odpowiednio wczesnym zamówieniu materiałów z uwzględnieniem sytuacji na rynku budowlanym.

- f) wstrzymania wykonania umowy przez Zamawiającego z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, o ile takie działanie powoduje, że nie jest możliwe wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie;
  - g) wystąpienia na terenie budowy niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które wymagały wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę;
  - h) wystąpienia awarii na terenie budowy, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę;
  - i) wystąpienia niezinventaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów w stosunku do danych wynikających z opisu przedmiotu zamówienia, co spowodowało wstrzymanie wykonania robót budowlanych, zmianę dokumentacji projektowej lub wykonanie robót dodatkowych lub zamiennych;
  - j) wystąpienia okoliczności uprawniających do zmiany przedmiotu umowy, o których mowa powyżej, jeżeli okoliczności te mają wpływ na termin wykonania umowy;
  - k) zmiany po upływie składania ofert powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które miały wpływ na możliwość wykonania umowy w terminie w niej ustalonym;
  - l) wystąpienia warunków „siły wyższej”, które uniemożliwiły wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie,
    - termin umowy może ulec zmianie o czas, w jakim wyżej wskazane okoliczności wpłynęły na termin wykonania umowy przez Wykonawcę, to jest uniemożliwiły Wykonawcy terminową realizację przedmiotu umowy;
- 3) wysokości wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku:
- a) konieczności wykonania robót dodatkowych, zamiennych lub innych nieprzewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia, a których wykonanie jest konieczne na podstawie umowy, albo w przypadku ograniczenia zakresu robót przewidzianych w umowie;
  - b) zmiany technologii wykonania robót lub materiałów zastosowanych do ich realizacji;
  - c) spełnienia się innych okoliczności uprawniających do zmiany umowy, o których mowa w umowie i jeżeli mają one wpływ na wysokość wynagrodzenia. W takim wypadku zmiana wynagrodzenia jest dopuszczalna w zakresie, w jakim zmiany te mają wpływ na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy.
- 4) osób skierowanych do kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do osób wskazanych przez Wykonawcę na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zmiana jest dopuszczalna w sytuacji, gdy będzie polegać na zastąpieniu dotychczasowej osoby inną osobą, która będzie posiadać uprawnienia potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu przez Wykonawcę;
- 5) podwykonawcy, w tym podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 uPzp, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu (*dopuszczalna jest zmiana albo rezygnacja*), Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Zmiana podwykonawcy możliwa jest wyłącznie po wykazaniu braku podstaw wykluczenia wobec nowego podwykonawcy, zgodnie z postanowieniami § 6;
- 6) sposobu przeprowadzenia odbiorów częściowych, odbioru końcowego, prób lub testów, w sytuacji gdy taka zmiana okaże się konieczna do prawidłowej oceny należytego wykonania

przedmiotu zamówienia przez Wykonawcę, w szczególności gdy zmianie ulegnie technologia wykonania poszczególnych robót;

- 7) obowiązków Wykonawcy innych niż wykonanie robót budowlanych poprzez ich rozszerzenie lub ograniczenie, np. w zakresie odnoszącym się do uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwoleń, zgód lub uzgodnień, w sytuacji, gdy podmiot trzeci (*inżynier kontraktu, inspektor nadzoru*) lub Zamawiający takich obowiązków nie wykonali lub ich wykonanie może się wiązać z utrudnieniami, które mogą wpłynąć na możliwość wykonania umowy przez Wykonawcę;
11. Sposób ustalenia zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w ust. 10 pkt 3 lit. a-c:
  - 1) wysokość wynagrodzenia ze względu na zmianę przedmiotu umowy zostanie ustalona na podstawie kosztorysu złożonego przez Wykonawcę przed podpisaniem umowy.
  - 2) jeżeli nie jest możliwe ustalenie zmiany wysokości wynagrodzenia zgodnie z pkt 1, w szczególności rodzaje robót lub materiałów nie występują w kosztorysie ofertowym lub z innych przyczyn ustalenie wysokości wynagrodzenia nie jest możliwe, wynagrodzenie jest ustalone na podstawie kosztorysu dodatkowego Wykonawcy, który zostanie przygotowany zgodnie z poniższymi zasadami:
    - a) ceny jednostkowe będą odzwierciedlać realną wartość robót z uwzględnieniem zysku nie wyższego niż 5 %;
    - b) ceny jednostkowe będą nie wyższe niż ceny rynkowe odpowiadające zakresowi robót lub zmienianych materiałów;
    - c) kosztorys będzie uwzględniać ceny nie wyższe niż ceny jednostkowe wynikające z ogólnie dostępnych cenników, np. SEKOCENBUD.
  - 3) Zamawiający może wnieść zastrzeżenia do kosztorysu dodatkowego Wykonawcy, do których Wykonawca powinien ustosunkować się w terminie 7 dni od dnia przekazania uwag przez Zamawiającego.
  - 4) W razie sporu Stron co do wysokości wynagrodzenia, Strony mogą powołać niezależnego kosztorysanta, który dokona wyceny zakresu robót i materiałów z zastrzeżeniem, że wycena odbędzie się z zachowaniem zasad przewidzianych w pkt 1 i 2 powyżej. Koszt wynagrodzenia kosztorysanta ponoszą Strony w równych częściach.

### **§ 18. Waloryzacja wynagrodzenia**

1. Wynagrodzenie Wykonawcy może ulec zmianie w przypadku zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.
2. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1, wynagrodzenie będzie zmienione w następujący sposób:
  - 1) Zamawiający dla oddania zmiany (*wzrostów lub spadków*) ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, przewiduje waloryzację wynagrodzenia Wykonawcy;
  - 2) waloryzacji podlega jedynie część wynagrodzenia pozostałego do zapłaty (*tj. wynagrodzenie za niezrealizowaną część zamówienia*);
  - 3) wynagrodzenie będzie podlegać waloryzacji raz na rok, pierwszy raz po upływie 6 miesięcy od dnia podpisania umowy;
  - 4) waloryzacja będzie się odbywać w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (*Wc*) wyliczony dla roku sprzed roku wprowadzania waloryzacji, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (*GUS*) w Biuletynie Statystycznym GUS na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

- i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm.).  
Przykładowo: waloryzacja w roku 2024 r. odbędzie się w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2024 r. w stosunku do 2023 r.;
- 5) w przypadku likwidacji wskaźnika, o którym mowa w pkt 4 lub zmiany podmiotu, który urzędowo go ustala, mechanizm, o którym mowa w pkt 4 stosuje się odpowiednio do wskaźnika i podmiotu, który zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa zastąpi dotychczasowy wskaźnik lub podmiot;
  - 6) wynagrodzenie podlegać będzie waloryzacji tylko w przypadku, gdy Wc w danym roku będzie większy od 2 % (wzrost lub spadek cen);
  - 7) łączna wartość waloryzacji wynagrodzenia Wykonawcy nie przekroczy 5 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1. Przez łączną wartość waloryzacji należy rozumieć wartość wzrostu lub spadku wynagrodzenia Wykonawcy wynikającą z waloryzacji;
  - 8) postanowień umownych w zakresie waloryzacji nie stosuje się od chwili osiągnięcia limitu, o którym mowa w pkt 7;
  - 9) waloryzacja wynagrodzenia nie jest dopuszczalna po podpisaniu protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy;
  - 10) Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z pkt 1-9 zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
    - a) przedmiotem umowy są roboty budowlane lub usługi;
    - b) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.
3. Zmiana, o której mowa w ust. 1, dokonana na zasadach określonych w ust. 2, wymaga podpisania przez Strony aneksu do umowy, z tym zastrzeżeniem, że Zamawiający nie może odmówić zgody na zmianę w sytuacji zaistnienia przesłanek do podwyższenia wynagrodzenia Wykonawcy, a Wykonawca w sytuacji zaistnienia przesłanej do obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy.
  4. Aneks, o którym mowa w ust. 3, będzie podpisany na wniosek Wykonawcy (przy podwyższeniu wynagrodzenia) lub Zamawiającego (przy obniżeniu wynagrodzenia).
  5. Kwota wynikająca z aneksów, o których mowa w ust. 4, zostanie rozliczona jednorazowo, po wykonaniu przedmiotu umowy, w oparciu o poprawnie wystawioną fakturę VAT i opłacona w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury VAT (dotyczy podwyższenia kwoty wynagrodzenia Wykonawcy). Zamawiający jest uprawniony do dokonania potrącenia wartości wynikającej z aneksu z wynagrodzenia Wykonawcy (w przypadku obniżenia kwoty wynagrodzenia Wykonawcy).

### **§ 19. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy**

1. Wykonawca wniósł na rzecz Zamawiającego zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % wynagrodzenia określonego w § 11 ust. 1, tj. 123.800,00 PLN (słownie złotych: sto dwadzieścia trzy tysiące 00/100).
2. Zabezpieczenie zostało wniesione przed podpisaniem umowy, w formie dopuszczonej art. 450 ust. 1 uPzp.
3. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 450 ust. 1 uPzp.
4. W przypadku zmiany terminu końcowego wykonania przedmiotu umowy, Wykonawca- jeśli wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie innej niż pieniądź, zobowiązany jest do przedłużenia jego ważności.

5. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.
6. Wypłata, o której mowa w ust. 5, następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
7. Zabezpieczenie wniesione w formie pieniądza zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było przechowywane, pomniejszonym o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
8. Zabezpieczenie służy do pokrycia roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez Wykonawcę umowy do dnia przejęcia obiektu oraz do pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości.
9. Jeżeli formą zabezpieczenia jest gwarancja bankowa lub gwarancja ubezpieczeniowa, musi być gwarancją nieodwołalną i bezwarunkową, płatną na pierwsze żądanie. Zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej będzie sporządzone i będzie interpretowane zgodnie z prawem obowiązującym w Polsce.
10. Zabezpieczenie w formie niepieniężnej musi być złożone w oryginale w siedzibie Zamawiającego.
11. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu powinno być dokonane przelewem na rachunek bankowy Zamawiającego z adnotacją „Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy nr ZP.272.30.2023”. Za termin wniesienia zabezpieczenia w pieniądzu przyjmuje się datę uznania rachunku bankowego Zamawiającego.
12. Zabezpieczenie będzie obowiązywało zgodnie z poniższymi zasadami:
  - 1) 100 % wysokości zabezpieczenia od dnia podpisania umowy;
  - 2) 70 % wysokości zabezpieczenia (*pomniejszone o ewentualne wypłaty roszczeń*) Zamawiający zwróci w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane.
  - 3) 30 % wysokości zabezpieczenia pozostanie do daty zakończenia okresu rękojmi. Zabezpieczenie tego okresu (*pomniejszone o ewentualne wypłaty roszczeń*) Zamawiający zwróci najpóźniej w 15-tym dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
13. Zabezpieczenie może być wnoszone w częściach przez poszczególnych członków Konsorcjum tak, że suma wniesionych zabezpieczeń pokryje 100% wymaganej kwoty zabezpieczenia.
14. W przypadku likwidacji lub przekształcenia podmiotu udzielającego gwarancji, Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania nowej gwarancji od następcy prawnego lub innego podmiotu w terminie 14 dni od dnia w/w zdarzenia nie później niż 14 dni od daty otrzymania wezwania od Zamawiającego.

## § 20. Postanowienia ogólne i końcowe

1. Umowa została zawarta i będzie realizowana w oparciu o prawo polskie. W odniesieniu do wszystkich problemów nie uregulowanych w umowie mają zastosowanie przepisy określone w ustawie Kodeks Cywilny, ustawie Prawo budowlane oraz uPzp.
2. Strony umowy zobowiązują się do niezwłocznego powiadamiania o każdej zmianie adresu.
3. W przypadku niezrealizowania zobowiązania wskazanego w ust. 2 pisma dostarczone pod adres wskazany w umowie uważa się za doręczone.
4. Wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

5. Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego przenieść ani obciążyć jakichkolwiek praw i obowiązków wynikających z umowy ani jakiejkolwiek jego części, w tym dokonać przelewu przysługujących wierzytelności na rzecz osoby trzeciej pod rygorem nieważności tak dokonanych czynności.
6. Wszelkie spory wynikające z umowy będzie rozpatrywał sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
7. Umowa sporządzona została w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy, dwa dla Zamawiającego.

**WYKONAWCA:**

**NPB LESZEK MOCZAŁO**  
Nowomiejskie Przedsiębiorstwo Budowlane  
ul. Jagiellońska 23E  
13-300 Nowe Miasto Lubawskie  
NIP 8771287268, REGON 519630104  
tel. 693 582 008, e-mail: biuro@npbmoczadlo.pl

**ZAMAWIAJĄCY:**

**BURMISTRZ MIASTA OSTRÓDA**

*Zbigniew Michalak*

**SKARBNIK MIASTA**

*Wioletta Palmowska*

*v. p. [signature]*